

ผลการใช้โปรแกรมการกำกับตนเองร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมต่อ เจตคติเกี่ยวกับการรักษา
พฤติกรรม การดูแลตนเอง และผลสำเร็จในการรักษาของผู้ป่วยฉับโรคปอด

สุภาพ ภาสุรกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

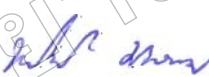
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สุภาพ ภาสุรกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวนา กิริติยุดวงศ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.เขมารดี มาสิงบุญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ มาลาธรรม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวนา กิริติยุดวงศ์)

.....กรรมการ
(ดร.เขมารดี มาสิงบุญ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญัชชิตาคุษฎิ ทูลศิริ)

คณะพยาบาลศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนิกร ทรัพย์กรานนท์)

วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาวนา กิริติยวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร.เขมารดี มาสิงบุญ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ มาลาธรรม ที่เป็นประธานในการสอบ ป้องกันวิทยานิพนธ์ และขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดร.ชนัญชิดาคุชฎี ทูลศิริ ที่กรุณาให้ความรู้ ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ และให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลพุทธโสธร ตลอดจนเจ้าหน้าที่ประจำคลินิกด้านโรคที่อำนวยความสะดวกในการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ บุคลากรหอผู้ป่วยประกันสังคมชายที่เอื้อเฟื้อสถานที่ในการทำกิจกรรมกลุ่ม และขอขอบพระคุณผู้ป่วยวัน โรคปอดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล และการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งมีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ สามี เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนนิสิตปริญญาโท คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ทุกคน ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนตลอดมา ในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูจดเวทิตาแด่ บพภกวี บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านาน

ศุภาพ ภาสุรกุล

51924374: สาขาวิชา: การพยาบาลผู้ใหญ่; พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คำสำคัญ โปรแกรมการกำกับตนเอง/ เจตคติเกี่ยวกับการรักษา/ พฤติกรรมการดูแลตนเอง/
วันโรคปอด/ ผลสำเร็จในการรักษา

สุภาพ ภาสุรกุล: ผลการใช้โปรแกรมการกำกับตนเองร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมต่อ
เจตคติเกี่ยวกับการรักษา พฤติกรรมการดูแลตนเอง และผลสำเร็จในการรักษาของผู้ป่วยวัณโรค
ปอด (EFFECTS OF A SELF-REGULATION PROGRAM AND SOCIAL SUPPORT ON
ATTITUDE TOWARD TREATMENT, SELF-CARE BEHAVIOR AND TUBERCULOSIS
TREATMENT SUCCESS RATE IN PULMONARY TUBERCULOSIS PATIENTS)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ภาวนา กิริยิตยวงศ์, ประ.ด, เขมรดี มาสิงบุญ, D.S.N., 140 หน้า.
ปี พ.ศ. 2555.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมการ
กำกับตนเองร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมต่อเจตคติเกี่ยวกับการรักษา พฤติกรรมการดูแลตนเอง
และผลสำเร็จในการรักษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ที่ได้รับการรักษาในระยะ
เข้มข้นครบ 2 เดือนแล้ว ณ คลินิกวัณโรค โรงพยาบาลพุทธโสธร จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีอายุ
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 64 ราย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 32 ราย กลุ่มควบคุม 32 ราย ด้วยการสุ่ม
อย่างง่าย กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมโปรแกรมการกำกับตนเองในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม เดือนละ 1 ครั้ง
จำนวน 3 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามเจตคติเกี่ยวกับการรักษา และ
แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ ฟิชเชอร์ และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติเกี่ยวกับการ
รักษา และพฤติกรรมการดูแลตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และผลสำเร็จในการรักษาของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

จากการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้โปรแกรมการกำกับตนเองร่วมกับแรง
สนับสนุนทางสังคม ช่วยให้ผู้ป่วยวัณโรคปอดในระยะหลังได้รับการรักษาระยะเข้มข้นครบ
2 เดือนแล้ว มีเจตคติเกี่ยวกับการรักษา และพฤติกรรมการดูแลตนเองได้ดีขึ้น ดังนั้นพยาบาลประจำ
คลินิกวัณโรคควรนำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

51924374: MAJOR: ADULT NURSING; M.N.S. (ADULT NURSING)

KEYWORDS: SELF-REGULATION PROGRAM/ ATTITUDE TOWARD TREATMENT/
SELF CARE BEHAVIOR/ PULMONARY TUBERCULOSIS/
TUBERCULOSIS TREATMENT SUCCESS RATE

SUPHAB PASURAKUL: EFFECTS OF A SELF-REGULATION PROGRAM AND
SOCIAL SUPPORT ON ATTITUDE TOWARD TREATMENT, SELF-CARE BEHAVIOR
AND TUBERCULOSIS TREATMENT SUCCESS RATE IN PULMONARY TUBERCULOSIS
PATIENTS. ADVISORY COMMITTEE: PAWANA KEERATYUTAWONG, Ph.D.,
KHEMARADEE MASINGBOON, D.S.N. 140 P. 2012.

This quasi-experimental research was aimed to examine the effect of self-regulation program and social support on attitude toward treatment, self-care behavior and tuberculosis treatment success rate in pulmonary tuberculosis patients. The sample of this study consisted of 64 pulmonary tuberculosis patients of aged at least 20 years who attended the tuberculosis clinic at Bhuddasothorn Hospital, Chachoengsao province. The subjects were selected by simple random sampling. Thirty-two subjects were assigned to the experimental group and other 32 subjects were assigned to the control group. The experimental group received the group process once a month for three times. The control group received routine nursing care from tuberculosis clinic. Data were gathering using the demographic questionnaire, attitude toward treatment questionnaire and self-care behavior questionnaire. Descriptive statistics, Chi-square, Fisher's Exact test, Independent t-test and Pair t-test were used in data analysis.

Results of the study indicated that at the end of the program, the experimental group showed a significant increase in the level of attitude toward treatment and self care behavior. The level of attitude toward treatment and self care behavior was significantly higher in the experimental group than in the control group. There was no significant difference in tuberculosis treatment success rate between the two groups.

Base on the results of this study, the self-regulation program and social support could enable to pulmonary tuberculosis patients increase positive attitude toward treatment and self-care behavior of pulmonary tuberculosis patients and should be applied to practice in tuberculosis clinic.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ความรู้เกี่ยวกับวัณโรคปอด.....	13
ข้อปฏิบัติและพฤติกรรม的自我ดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรคปอด.....	22
แนวคิดการกำกับตนเอง (Self-regulation).....	25
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการกำกับตนเอง.....	33
แนวคิดแรงสนับสนุนทางสังคม (Social Support).....	38
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม的自我ดูแลตนเองของผู้ป่วยวัณโรคปอด.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	49
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4 ผลการวิจัย.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
5 สรุปผล อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	68
การอภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	84
ภาคผนวก ก.....	85
ภาคผนวก ข.....	87
ภาคผนวก ค.....	89
ภาคผนวก ง.....	97
ภาคผนวก จ.....	121
ภาคผนวก ฉ.....	128
ภาคผนวก ช.....	133
ภาคผนวก ซ.....	135
ภาคผนวก ฌ.....	137
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	140

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และสัดส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติ Chi-square test และ t-test	59
2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติเกี่ยวกับการรักษา ระยะก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เมื่อได้รับการรักษาครบ 5 เดือน	63
3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม的自我ดูแลตนเอง ระยะก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เมื่อได้รับการรักษาครบ 5 เดือน	64
4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติเกี่ยวกับการรักษา และพฤติกรรม的自我ดูแลตนเอง ระยะหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เมื่อได้รับการรักษาครบ 5 เดือน	65
5 จำนวน และร้อยละของการรักษาหาย การรักษาครบ และผลสำเร็จในการรักษา เมื่อรักษาครบ 6 เดือน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	66
6 จำนวน และร้อยละของผลสำเร็จในการรักษาเบื้องต้นเมื่อรักษาครบ 6 เดือน และเปรียบเทียบค่าสัดส่วนของผลสำเร็จในการรักษา ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติ Fisher's Exact test	67

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยทางพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และ ส่วนบุคคล (P).....	26
3 ขั้นตอนการทดลอง.....	56